

หลักสูตรการจัดการศึกษาอาชีพ เพื่อการมีงานทำ



หลักสูตร การทำหมากเบ็งประยุกต์
กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์
จำนวน 10 ชั่วโมง

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้จังหวัดหนองคาย
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเมืองหนองคาย
กรมส่งเสริมการเรียนรู้

หนังสือรับรองหลักสูตร

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเมืองหนองคาย ได้พัฒนาปรับปรุงและรวบรวมหลักสูตร การศึกษาแบบพัฒนาอาชีพระยะสั้น ในรูปแบบกลุ่มสนใจ หลักสูตร 10 ชั่วโมง วิชาการทำหมากเบ็งประยุกต์ ซึ่งเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพบริบทและสภาพแวดล้อมของชุมชน เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเมืองหนองคาย ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการ พัฒนาหลักสูตรในครั้งนี้ ประกอบด้วยวิทยากรวิชาชีพ ครู กศน.ตำบล เจ้าหน้าที่งานการศึกษาต่อเนื่อง เป็นหลักสูตรที่ผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและอนุมัติโดยผู้บริหารสถานศึกษา สามารถ นำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาชีพต่อไป

ลงชื่อ.....ผู้เสนอหลักสูตร

(นางชนิษฐา พรหมเขจร)

ครู กศน.ตำบล

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นางสาวธัญปนา อินทร์มา)

ผู้อำนวยการ สกร.อำเภอเมืองหนองคาย

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร

(นายเจริญ สอนคำหาญ)

ประธานกรรมการสถานศึกษา

วิชาการทำหมากเบ็งประยุกต์
หลักสูตร 10 ชั่วโมง กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย



ความเป็นมา

"ขันหมากเบ็ง" หรือ ขันหมากเบญจ คือพานพุ่มดอกไม้ที่ใช้เป็นพานพุ่มบูชาในพิธีกรรม และบูชาพระรัตนตรัยในวันอุโบสถหรือวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา รวมทั้งการนำไปบูชาวิญญูณบรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้ว โดยนำไปวางไว้ตามเสารั้ววัด หรือหลักเส (ธาตุ ทำด้วยไม้แก่นแกะสลักสวยงามเจาะให้เป็นช่องสี่เหลี่ยมขนาดสี่นิ้วฟุต สำหรับบรรจุธูป) ซึ่งนิยมในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และวันสงกรานต์ การสักการบูชาด้วย "ขันหมากเบ็ง" ชาวอีสานได้ยึดถือเป็นประเพณี และปฏิบัติสืบเนื่องมาตลอดถึงปัจจุบันถือว่าเป็นเอกลักษณ์ที่ทรงคุณค่ายิ่งของชาวอีสานแต่เป็นที่น่าเสียดายที่ผู้ชำนาญการในการจัดทำ "พานบายศรี" หรือ "พาขวัญ" และ "ขันหมากเบ็ง" มีจำนวนน้อย และอายุมากแล้ว ควรที่จะมีการสืบทอด เพื่ออนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมจากภูมิปัญญาท้องถิ่นอีสานโดยนำมาประยุกต์กับศิลปะยุคใหม่ให้เกิดความประณีตสวยงามอ่อนช้อย สร้างอาชีพให้เกิตรายได้แบบยั่งยืน เป็นและพัฒนาให้เป็นอาชีพเสริมได้

หลักการของหลักสูตร

1. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้
2. มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและเกิดทักษะในการประกอบอาชีพจากวิทยากรผู้สอน ผู้รู้แหล่งการเรียนรู้ และเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ ความคิดและทักษะเพื่อการเข้าสู่อาชีพ การประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ และคุณภาพชีวิตสอดคล้องกับความพร้อมความต้องการ ความถนัด ความสนใจ และวิถีชีวิตของตนเอง ท้องถิ่น และสังคม

กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนทั่วไป

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการการพัฒนาอาชีพระยะเวลา

ระยะเวลา

ทฤษฎี จำนวน 4 ชั่วโมง

ปฏิบัติ จำนวน 6 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัด กระบวนการ การเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ความรู้เบื้องต้น เกี่ยวกับการทำหมาก เบ็งประยุกต์	1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิชาการ ทำหมากเบ็งประยุกต์	1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ - ความเป็นมาของการทำหมากเบ็ง ประยุกต์ - ประโยชน์และความสำคัญของ การทำหมากเบ็งประยุกต์	- บรรยาย - แลกเปลี่ยน เรียนรู้	1	-
2. การเตรียมวัสดุ อุปกรณ์	2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในการเตรียม วัสดุอุปกรณ์ การทำหมาก เบ็งประยุกต์	2. การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ 2.1 การเตรียมอุปกรณ์การทำ หมากเบ็งประยุกต์ 1. กรรไกร 2. แม็ก 3. เข็ม, ด้าย 2.2 การเตรียมใบตอง 2.3 การออกแบบ รูปทรงที่ใช้งาน ประเภทต่างๆ 2.4 การเตรียมดอกไม้	- บรรยาย - แลกเปลี่ยน เรียนรู้	1	-
3. ขั้นตอนการทำ หมากเบ็งประยุกต์	3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และ มีทักษะ ในการทำหมากเบ็ง ประยุกต์	3. ขั้นตอนการทำหมากเบ็งประยุกต์ 3.1 เตรียมใบตองทำหมากเบ็ง ประยุกต์ การฉีกและตัดใบตองตาม ขนาดที่กำหนด 3.1.1 ทำกรวยข้าว ฉีก กว้าง 5 ½ นิ้ว จำนวน 1 แผ่น 3.1.2 เกล็ดประกอบกรวย ฉีกกว้าง 2 นิ้ว จำนวน 20 แผ่น (สำหรับกรวย 5 ชั้น) 3.1.2 พันกลีบปิดเกล็ดกรวย 3.2 การพับกลีบประกอบตัวแม่	- บรรยาย - แลกเปลี่ยน เรียนรู้ - สาธิต - ปฏิบัติจริง	1	6

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัด กระบวนการ การเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		3.3 การพับผ้านุ่ง (ขั้นตอนการประกอบกรวย) 3.4 การประดับดอกไม้ประกอบกลีบตัวแม่			
4.สรุป อภิปราย	- สรุป อภิปราย - ประเมินความรู้ ความเข้าใจ - ซักถาม ตอบ ข้อสงสัย	-	- แลกเปลี่ยน เรียนรู้	1	-

สื่อการเรียนรู้

1. ใบความรู้ การแปรรูปอาหาร หลักสูตรการทำหมากเบ็งประยุกต์
2. วัสดุในการแปรรูปอาหาร หลักสูตรการทำหมากเบ็งประยุกต์
3. วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ

การวัดผลประเมินผล

1. สังเกตการณ์ฝึกปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย
2. การสังเกตจากชิ้นงาน
3. ผลงานที่เสร็จสมบูรณ์
4. การนำเสนอผลงาน

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. หลักฐานการประเมินผล
2. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
3. วุฒิบัตรการศึกษาออกโดยสถานศึกษา

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นางสาวฐปนา อินทร์มา
นางปวีรีศา โยชน์สุวรรณ
นายสมาน มงคลนำ
นางพัฒน์นรี พานแก้วชูวงษ์
นางสายพิณ ไกยราช
นางวรัทยา เหมะรุลลิน
นางสุทธิดา มงคลนำ

ผู้อำนวยการ สกร.อำเภอเมืองหนองคาย
บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ
ครูชำนาญการ
ครูผู้ช่วย
ครู อาสา ฯ
ครู อาสา ฯ
ครู อาสา ฯ

ผู้รวบรวมข้อมูล

นายกันตา ภูเวียงแก้ว

จัดพิมพ์

นางชนิษฐา พรหมเขจร
นางชลิตวรรณ เพ็ญศรี

ครูผู้สอนคนพิการ

ครู กศน.ตำบล
ครู กศน.ตำบล